

42^{dik} szám.] Megjelenik minden szombaton két egész három hasábos nyomati íven.

KASSA, November 11^{ken} 1848.

Előfizetési ár helyben félve 6 fr., postán borítékban 6 fr. 24 kr. p. p. [1^ő Év.

Hunyadvár.

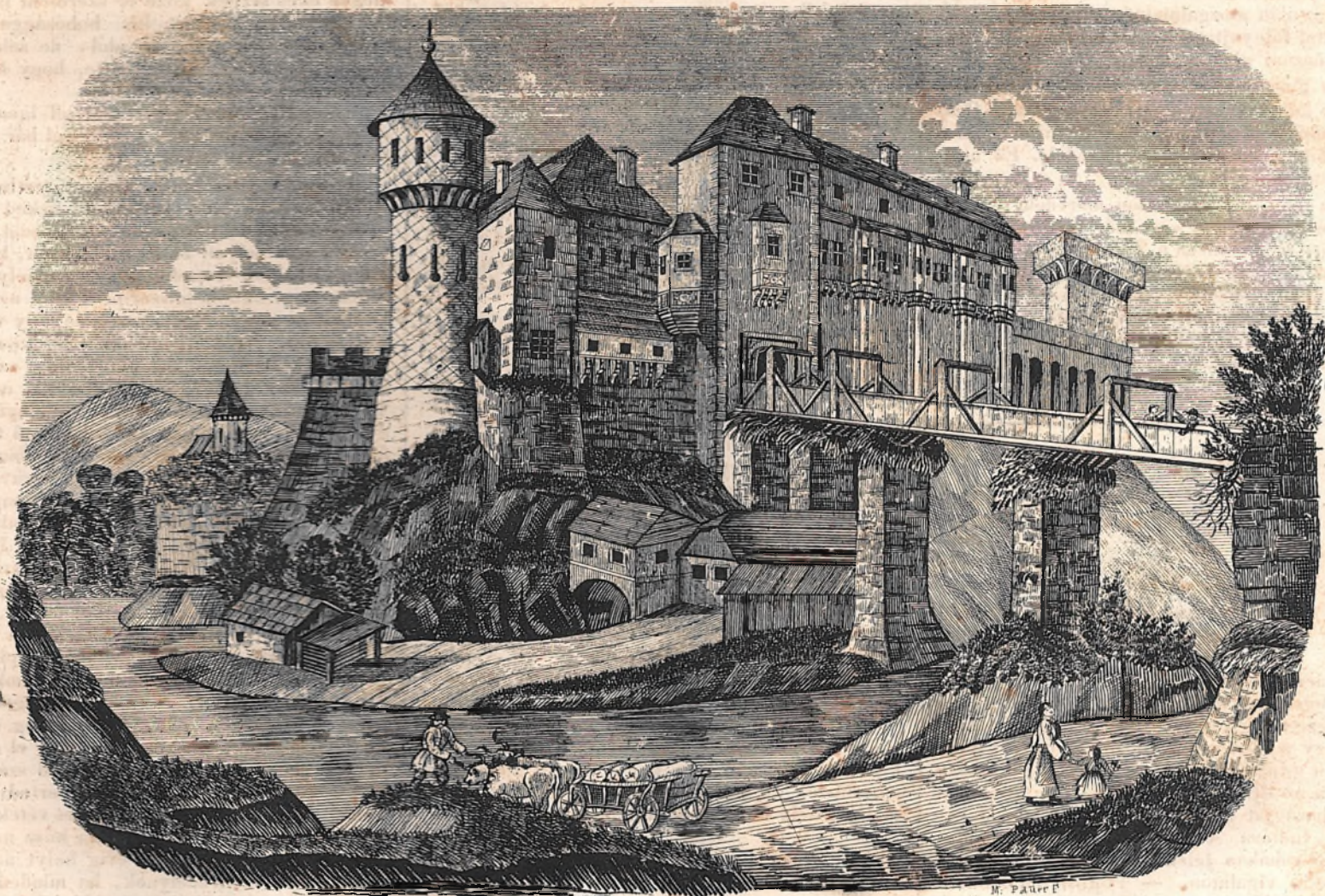
Említsünk e a Hunyady vagy Mátyás néven kívül egyebet is, midőn a nyájas olvasó ez ábrára pillant, hogy önmaga, vagy nemzete iránt bizalma ébredjen. Ismételjük e a sokszor kimondott igazságot, hogy „ki magáról gondoskodik el nem vész,” vagy elég a Hunyady nevet emlékezetbe hoznunk, minthogy e név majdnem mindazon szomorú helyzetet képviseli, mellyben hazánk jelenleg sínlődik; de valamint eme dicső nevet viselő férfiak főtulajdona volt a lelki eber-

ség, és saját lényükbe helyezett bizalmat: ugy a jelen, a minden oldalról fenyegetett szorult helyzetünkben ismét e szót Hunyady említjük meg, és csak azt adjuk hozzá: légy éber, légy kitartó édes nemzetem, és legyőződ vérszopó! ádáz elleneidet.

A kellemes fekvésű, a királyhágontól létező Hunyad várat tartalmazó sziklákat mintegy félkörben szeli a Zalasd folyamka; a vár majdnem Vajda Hunyad fölött fekszik. Hajdan nagy erősség volt, most egy szép emlék, melly igen érdekes eszméket hoz képzetünkbe, és vissza-

vezet történetünk első korára a hunokra, kik ezt építék. Történetészeink azonban Sigmond király idejéig mit sem jegyeztek föl e vár történetéből sőt még azoknak neveit sem lehet ki-puhatolni, kik Sigmond idejéig birták.

Annyit tudunk, hogy Sigmond akkor ismerte meg e várat midőn Dán az oláhok fejedelme ellen ide jött, és erős helynek tapasztalván megerősíteté, hogy a törököket is innen fékez-hessé, mintán természetesen a királyi várak so-rába emeltetett. Rendes várkapitánya lón, kik közt első vala mindjárt Hollósi Székely János.

Hunyadvár.

Ennek halála után keletkeztek ama sok népmondák, mellyek napról napra terjedvén, ferdítvén és szaporítatván eredményül hozák, hogy a nagy Hunyadi Sigmundnak törvénytelen gyermeke, kinek anyja nem más volna, mint a két izben is özvegyen maradt Székely Jánosné, utóbb Csolnaky Jariszlóné. — Erősíté e rege hitelét azon ígéret, mellyet Sigmund első várkapitányának tón, miszerint a hivatalt családjának örökösítendi.

A vár tehát az árva Hollósi Jánosra szállott ki később Erdélynek vajdája is lón. Innét tehát a Vajda Hunyad nevezet, mellyet jelenleg is visel, mert azelőtt csak Hun, Hunod, Hunnad név alatt ismertetek.

Midőn 1445 Hunyadi János magyar honunk kormányzója lón e várat újra fölépítette, négyszeg kövekkel ékítette s pompás lakká változtatta maga s neje Horogszegi Szilágyi Ersébet számára Fija Mátyás is birta atyja ezen csinos jószágát benne időzött is többször, mit az itt kiadott oklevelek is bizonyítanak. Itt született László fivére is, mi ismét azt látszik bizonyítani hogy a Hunyadiak több terjedelmes birtok ik közt ez volt a legkedveltebb. Ide vonultak gyakran veszélyes időkben tanakodni a hon ügyeiről, itt töltöttek vigabb napokat a hzza derültebb ege alatt is.

Mátyás halálával az egész honnal a vár is gyászolt. Fénye népesége gyéres lón. Birtokosai gyakran változtak.

Corvinus Jánosra szállott a vár Mátyás halála után, de az 1504ben özvegyen maradt Jánosné Frangepán Ersébet brandenburgi Györgyhöz menvén férjhez, a tékozló férj e várat eladta Török Gáspárnak (1515). Így változtak aztán hamar birtokosai. A vár egy családból a másikba jutott leginkább eladás által. A Törökök után urai lónek a Bethlenek, ezek után a Báthoryak, Szécsy Mária, Bethlen Péter, Zolyomi és az Apafiak.

Misem természeteseb minthogy a sok birtokos alatt a vár is sok viszonykon ment keresztül; majd király majd fejdelem majd magánasok birták, néha pusztán is állott. Olvassuk azt is, hogy 1559ben az oláh mozgalmak közben a gyülevisz oláhok által fölgynjtatott, és 1618 Bethlen Gábornak köszöni ujjá születését.

Most korona birtok, s a közel falukkal egy uradalmat képezve annak széke. 1817ben Osztrák Ferencz a királyhágón túl utazván e várat is megtekinté, és kijavítását elrendelé. Ez utolsó változtatása.

Déva felől, hol egy hason meredek sziklán szinte létezik egy régi vár, már távolról látható Hunyadvár. Közel hozzá a Zalasd sebes esése által egy malmot hajt, csak ennek, és a szomszédságban működő hámorok tompa zöreje képviseli most a hajdani majd mindennapos vítéz fegyvercsörgést; mert a korunkbeli oláh nép ármányos bujtogatás szülte dúlás öldöklése korán sem vítétség.

Egy nő és Lajos.

Beszély.

(Folytatás.)

XI.

A világ többsége engedett, engedjünk mi is édes Lajosom.

Odoacre visszakíséré Eric urat a kapuig, ez pedig jól lehordta kiméletlen kifejezéseieért a csak éppen végzett vacsoránál. Lajos már nem vala jelen, hogy a nő haragjában többet tartózkodott volna; sőt az álférfi ruha feszessége még jobban ingerelvén az ifju özvegyet, annál hatalmasban érezteté haragját a dán költővel. Még csak azt sem adá tudtára Adrienne asszony szegénynek, minő ruhában jelenend meg a kormányzó által adandó vigalmon. — Fojtott fohászokkal távoztak a költő.

Lajos romai nemesnek öltözködék, tetőtől talpig fekete bárson és selyembe, oldalán ezüst kard csünge nyakában arany láncz le a mellig fővegén fehér toll libege: unalmas szeszélyeihez e sötét színt legilöbnek gondolá. Myron polgárnak, ki urát követé, sötét sárga színbe kelle öltözködni, elégületlen arcz vonalait álarcz alá rejté. Andornak bűnhődésül szerelmes kalandjáért a hazat kelle őrizni; de a szegény szerelmes ura távoztá után ellillanásról gondolkodék.

A vendégek gyülekezének.

Pompás éj vala, méltó a szerencsés égaljhoz; a gyepes helyek ki valának világítva ezer lámpákkal, a tömeg itt mutogótá sétájában tarka színezetét, nevetvén, csevegvén susogván a zengő zene közben, melly a lombozat mögé vala rejtve; a bokrok közét világítlanul hagyák az éji szerelmesek végett — itt csönd titok unalkodék és a gyöngéd lelkek itt élvezheték a távol fény visszatükrözését. — Az ég boltozatán a csillagok ragyogtak, a lég lassu mozgásban vala, és a lombokat és lámpákat rezgeté.

Lajos már báná a vialomba jöttét. Egy oszlopnak támaszkodva nézdelé a jövő menő álarczosokat, hallá a selyem suhogását a gyepen, kellemes illat jöve feléje, szemeket láta csillogni mint égi testeket. Az ismeretlenek bája áthatá, valami hullámzó érzet emelé bensejét; gyöngéd emlékek, kedves gondolatok, mellyeket már kihaltaknak vélt, látszának ébredni akarni kebelében. Erőlködék győzelmet venni indulatain s hogy kiragadjá magát álmodozásaiából, a tömeg közé vegyüle. De ekkor egy különös keserű érzet lépé meg.

„Ah! mondá magában, erőtlen gyűlölség, üres hiu ellenségeskedés. Csak én vetem meg egyedül azokat, kiket mindnyájan szeretnek, s az én gyűlöletem egy porszemnyit sem vonle kedvelésükből. Itt vannak szemeim előtt; szerencsések, nevetgéznek, főtékesítvék virágokkal kezeikben; értek világítanak mindannyi lámpák értek ömlészi a csöndes éjben a szellő vonzó fuallatát, értek hocsát a pázsit padló kedves illatot. Keblem hasztalan árad el üres haragjában gyűlött ellencim csak nevetnének. Imádozt bálványok, mi nekik egy káromlás? Az egész világ nem térdel e lábaiknál? Miért tüzelem önnagammat, miért növesztem haragomat? Mind ezen ifju büszke lovagok, kik ifjabbak nálamnál, s kiknek még eladható szívek van, látom, hogy épp azon ösvény után tolakodnak, mellyet én kerülök: szinte koldulják ki a szavakat, szinte keresik a szolgaságot. De a hely, az idő vajmi alkalmas a szíveket lángba borítani. Milly jó szolgálatot tesznek az álarczok, látni lehet és nem láttatni, és nem pirulni. Mennyi győzelem, mennyi öröm! Én pedig mit tehetek egyebet, mint ellenséges hajlamomba elmélyedni....

E kétes érzelmek közt Lajos Eric új barátját indult keresni, őt hitte még egyedül rokonilag érzeni, és igen csodálkozék, hogy éppen most, midőn arra legnagyobb szüksége volna, nem találhatja. Egyedüli segélye Myron vala, de kit tarka öltözete még kedvetlenebbé tón.

Most jó egy ismeretlen fehér domino, s karon fogván polgártársunkat a sötét fasorba vezetí miután egy szót sugott a fülébe. Myron az illy különös véletlennek engede is. Lajos csak meredten álla nem tudván megfogni a fehér domino kilétét.

Midőn kérdezteté mind hasztalan vala, nagy lélekszakadva terme ott a költő. Odoacre azonal elhagyá leshelyét, mihelyt látá a fehér domino közeledését Lajoshoz azonban az már eltűnt Myronnal.

„Tehát itt van ön, lón a hideg megszólítás Lajos részéről, s ott hagyván a költőt a tömeg közé vegyüle remélvén hogy Myron föltalálása sikerülend, kit figyelmeztetni akarna a veszélyre melly Dánia lombjai alatt fenyegetí.

(Folytatjuk.)

XII.

Diana vadásznő puzdrája.

Néhány fordulat mulva Lajos egy fehér alakot láta mozogni a csemeték közt, az alak für-gének látszott. Egy görög szoborhoz hasonlita melly imént szála le talpazatáról; alakja szerint pedig egy vadásznő; hajzata előre a homlok felé vala tűzve, a homlok ezüst kötéssel átszorítva lába hasonlag férfi lábtyuba vala burkolva: régi szokás szerint fehér fátyol lépé arczát, hátára a puzdra nehezült, valóban a kisded bárson álarczczal borított alak igen vetélkedett Phidias remekművel.

Lajos és az istennő egymással szemközt állapodának meg. Hősünk meglepetése kétszeres vala, midőn olaszul így szólítaték meg.

„ — Kit keresel te az isteni olasz hon szülőtte a vad lombok közt? ”

Lajos elbájolva érzé magát honának emlétesekor; de minthogy rossz kedélyü vala, és kalandra éppen hajlama nem volt:

— „ Szép istennő válaszolá egész illedellemmel én nem vagyok Endymion, engedj hogy utamat tovább folytathassam. Én itt a lombok közt egy szomorú polgártársat keresek, a mantuai Myront.

— „ Ah emlékszem én, miként hallám hogy te a nőket gyűlöled, mond Diana, de azt hívéim hogy a szobrok iránt mégis több gyöngédséggel viseltetel. Szelidülj kissé te romi patricius! hisz én csak vésett márvány vagyok. Jer add ide karodat. ”

Ezt egész lágyssággal és édes hangnyomattal mondá a szobor, midőn karát illeté. Kis ideig szóttlanul sétálának együtt. Az álarcz egy varázsló csekély nevetést bocsátott ajkai közül.

„ Diana monda Lajos, te nevensz. Talán tárgya vagyok én vigszágodnak? ”

— Figyelj csak, válaszola a szobor; én jó istennő vagyok, látod hátamon a puzdrát, az telve van hegyes nyilakkal. Én mint vadásznő embereket is vadászok, lövéseimet fényes tömegbe ékes sergek közé is szeretem irányozni, hol az arany hímzet kis bohósággyal vezyül. Sok ember van ugyan ott elől, de sebzésükben élvet nem találók, akarod e te, hogy isteni nyilaimat ellened lövelljem? ”

— „ Részemről a véd pánczél igen erős arra eleve figyelmeztetlek, irányozd bár nyilaidat bármerre a mint tetszik.

— „ Vigyázz uram, nehogy sérthető légy! Achill is sarka által vétkezett; neked is lehet gyöngé oldalad; nézd csak, és képzeld, hogy az örökös szűz helyett én Venus lehetek, ki uralkodik a szíveken, te pedig nekem személyes ellenésem azon okból, miszerint a szép nentnek es küdt ellene vagy. Mir így nem de nagy vitánk leend együtt. De szellőztessük csak kissé büszke fátyladat. Istenem! mennyi hiúság van abban, hogy te olly gyűlölettel vagy a más nem iránt. Te éjnaponta átkozod a nőket mindnyájokat kigyó fajnak kereszteléd. De kérlek mi tehát a te ártatlanságod? Tizenöt éves korodban betanul ad már a rossz könyveket, mellyek arra tanítanak, hogy az ember fölülemelkedik a köznapi életben, ha nőekkel frigybe nem lép, sőt azokkal azt megszege; fogadni merek, hogy olvasád Don Juan minden kalandjait. Kebled igen elkészült az ellen állásnak, hogy szerelmes ne lehess; jer ó szabadság órája; a gyermekből ember lón, fényesen halad a világ utain. O nem, te nem voltál még csalfa, mint minden más szerelmes, nem te még nem eresztettél ajkaid közül álnok fogadást soha hazugságot kebled be nem fogadott még, nem, te játékot a gyöngédségből még nem üzél, mint társaid nagyobb része, te még el nem árultad azt, kit szeretél, te nem nézted száraz szemmel a könnyeket, mellyeket nő érted hullatott. Nem, te szent vagy, egy mérges vétek sem terheli még szűz szivedet, sőt ha húsz nőt temetél volna is sirba, ha tíz évig helyt adtál volna is a csunya szenvedélynek, ha minden áron legyaláztad volna is a gyöngédséget, eljő egy

fényes nap, midőn a szép láng föllobban, és azon naptól lemondasz multadról, új szerelmed új kereszttség leend, mely ártatlanná teend.

Mellyik leend azon gonosz akaratu nő melly nem mondja, hogy csak maradéka vagy csak töredéke a multnak? És oh szeretetre méltó megtérés! Akkor a nők mentve leendnek előtted. Milly édes érzelem, egy szívet dobogni érezni, mellyet holtak hívének, sirni, midőn azt hívők hogy nincsenek már könnyeink. Ekkor nyílik egy új tavasz, mert addig zordon tél tartá durva uralmát fölöttetek. Hidd el mit most mondok és emlékezz meg reá: csak attól félhetsz, hogy a nők kevesbé kíváncsiak, kevesbé különzők, mint te hiszed, és hogy azok, kiknél bevett szokás az egész nőnemet gyűlölni, azok erős elméjük szép éveit után rendesen a házi első bérenczet vezik nőül.

A nő igen hamisan mosolyga. A megsértett Lajos hason hangon válaszola. Odoacre megjelenék még mindig szaladozván fölálá. Hm gondolá magában, egy nő Lajos karján. Odoacre minden gyöngédség nélkül állapoték meg előttük.

„Na! ez is költő folytatá a nemtő, még mindég olaszul, mit a költő szerencsétlenségére éppen nem érte; — egy költő, és lírai tisztelője a szép nemnek. Őszinte szólva Lajos, nem tudnám meghatározni, a te gyűlöleted tetszik e jobban, vagy az ő udvarlása izetlenebb. De ő még is csak költő, és minden urasnak tisztelet! De hallgassunk azon képzeletekről, mellyekben ő olly boldogul él.

— „Nem de rólam van a szó Lajos ur? kérdé a szegény költő, hogy gúnyos ujjal mutogat reá a nemtő.

„Ezen asszonytság a Lajos válasza.

Aztán hátat akara fordítani Odoacrenak: ezalatt azonban kisikamlék a nő kara az övéből. a nő eltűnt a tömeg közt hamarabb mint akár Lajos, akár a költő utolérhette volna.

XIII.

Három vetélytárs egy költő, egy özvegy és egy zenésző inas.

Lajos azonnal megállá, a gúnynak keserű érzelmét izelgetvén, mellyet a nemtő lényére rótt. Megegyezék a nőnem gyűlölete tárgya maradni. és akaratlanul is kíváncsi lón megtudni, ki légyen az, ki őt olly élénken ébresztgeté. De hol találhatná meg azt most a tömeg és bokrok közt? Odoacre pedig, ki jogosítva érzé magát a csöndet megtörhetni, hangosan kezdé nevetni, és így szóla gúnyos vonásokkal:

Lajos ur e mesés-kori nő önt igen bizalmasan mulattatta. Hangja nem ismeretlen előttem, némelly részét is hallám beszédének.

Midőn ezek mondtattak, véletlen de igen sietve érkezék oda egy guittareista folszalagozott hangszerével. Ez természetesen Andor vala.

„Uram! mondá Lajoshoz, figyelmeztetem önt egy botrányra . . .“

— „Mi az? kérdé a váratlanul megérkező szolgát ura, mi szokatlan piperőzet ez? mit keresel te itt hasztalan, miután megparancsoltama házat őrizni.

— „Ne haragudjék uram, hogy e vasárnap-i öltönyt magamra vettem, mert én is a tömeg közé akartam vegyülni, és esküszöm, hogy csak uram szolgálatára jöttem ide. És meggyőződik arról, hogy igazat mondok, ha tapasztalandja, hogy Myron polgár egész udvarisággal ült le egy fehér domino mellé . . .“

— Egy fehér domino! ez azon tulajdon. Nemde feketével elegy a fehér domino. — Jer hát, siessünk oda megfogván egyszermind karát inasának, modá Lajos.

„De mi bántja uramat is, kérdé Andor, midőn a költő nógatására a menésnek ellenszegülne.

Lajos azonban Myront fölhalálni akarván, jelt oda inasának a követésre. Lábhegyen azonnal utnak indulának.

Andor igazat szólott. Egy sötét és igen sűrű bokornál Myron igen bizalmasan társal ya

egy álarczczal. Az egyik sárga a másik fehér öltözete csak könnyen is kitűnék a lombozatból. A mint a két közelálló társalgóhoz érének Myron József szomorú sohajjal ezt monda: „Ah asszonyom.“ Lajos még tovább is akara hallgatózni, hogy megtudhassa, mi tárgy e keserű sohajok közt folyó beszéd, mellybe némi gyöngédség is vegyült. De Andor, ki már tövisen taposolt, nem tartóztathatá magát a dolgot el nem árulni e kitörő szavakkal:

„Oh gyalázatos árulás! irányozá a fehér dominohoz, mi? tehát ezek hűséged jegyei? Ah kétszeres árulás, e sovány bőjtképi unalmas panaszeit hallgatni, gúnyképe minden ferfiaknak, a leg . . . férj mindazok közt, kik Nápolytól Dániáig találkoznak. Ön valóban megérdemli, hogy minden gyalázatnak kitévéssek.“

Ez álarczát és szakálát leeresztvén csak hallgata. Lajos pedig sem inasa hevéit sem a költő dühét nem foghatván meg igen csodálkozék.

Megmondjuk e, hogy e nő az ügyes Lizett volt, ki urnőjének fehér dominóját magára öltvén annak rendelkezéséből jöve ide, hogy Myront lenyűgözze, ki mint tudjuk Lajos alkalatlan tanuja, nem szívesen látott társa vala, kit tehát Lajostól eltávolítani akartak. Lizett pedig örömmel segelmezte urnőjét a kalandban, misem mulattatván őt, jobban mint Myron elcsábítása. De nem számítá ám Andorra, ki őt hangjáról első perczen megismeré. Azonnal ej is hallgata Lizett, hogy el ne árulja magát. A költő pedig még reggel látván a domino kézbenforgatását, erősen hívé hogy az álarczos azon nő, ki minden gondolkodásának tárgya. Ebből eredetett tehát a költő azon dühé, hogy Andort illy kimélet nélkül szóla róla valamint vele is.

Myron pedig a zenész szolgálta által illy rútal sérthe inkább dühösen mint haragosan állá föl; de minthogy jelenléte Lajosnak őt tartóztatá az illedelem határai közt marada.

Majna-melletti Frankfurt.

Páris és London, Berlin és Bécs napjainkban sokat emlegetik Frankfurtot, sőt az egész politikai világ, mellybe mindenki azonnal beleszámítja magát, mihelyt az abcét elvégezte — beszélget erről. Legyen tehát nekünk is szabad annyival közelébb érinteni, a mennyiben rajzát is adjuk.

Előttünk van Frankfurt ugy ábrázolva, hogy déloldala a Majnának dül, a mellyen éppen egy gőzös kissé lassudan érkezék Würzburgból; mert a vízállás itt rendszerint nem magas, és keveset változó, hacsak tavasszal nem nő az, a midőn néha egy nagy tó keletkezik, melly a közel utczákba is benyomul. Túl a Majnán fekszik Sachsenhausen, kertészek, halászok és hajósok egy kissé békétlen nép lakja, mellyről a frankfurti polgár nem mindenkor a legjobb hangulattal szól. Egy rövid vasut vonal is húzódik innét Offenbach nasszói falu felé Dohányt burnótól használók gyárait, nyalánkok borsodíóját, zenekedvelők műúrsait, költészettel foglalkozók pedig La Roche grófnőt, ki itt az Andre féle házban lakott, emlékükből tartandják. Dél felé a Majna-Nekar vasutvonal nyulik, a város-erdőn a frankfurtiak kedves mulató helyén menven keresztül. Sűrűn látogattatik ez vásárnapokon, de főképp Pünkösdkedden, de ki a magányt többre becsüli, azt is megleli a sűrű cserék és tölgyek pázsitos padozatán. Nagyobb távolságban a vaspálya az országut és Oden erdőnek tart, számos várak-falakra szólók- és erdők végre a kellemes Molibokusra kellemes kilátást nyujtván.

A Majna jobb partján terül el a város szövedéke régi szűk, és újabb világos utcáival, mellyek fokontint a vár palánk- és bástyáiból keletkeztek. Félkörben egész a felső és alsó majnakapuig terjednek a város körül a liget-telepítvények, a meghalt Guilles tanácsnok jeles művei, mellyek illatező koszorukint övezik a várost. A város ket végéről kelet és nyugat

felé vonul ellenkező irányban, a Traunusz, és Hanau vaspálya. Az első Höchst és Mainz városon és Biberich várkastélyos falun keresztül a fényes Wiesbadenbe. Vagy talán még szívesebben fordul az utas Höchstnél Szoden fordóhely felé, hogy a Traunusz erdőbe mélyedjen. E völgyek és barlangok csönd- és magányában olly jó, a régi várak, a szétszórott omladékok a számtalan mondatok és regékét beszélik el kebleinknek; szeretet és bátorság, hűség és kitarítás egyszerű szokások és csodálandó vonzalom mutatnak itt be szemünknek és kedélyeinknek. Sokat lehetne itt elregélni például a Mannsteinről a lépcsős hegynél, melly semmi egyéb mint egy lovag, ki meszeről azért jöve ide, hogy Falkenstein kisasszony elcsábítsa, de egy gonosz varázsló őt e kővé változtatá. Egy regé a Fräuleinbornról szól, hol a szép Eppstein Gizel kisasszony hű Falkenstein Fülöpével bizalmasan társalogni szokott; vagy a feldbergi Brunn-Hildensteinről, a honnét az északi királynő (Brunnhilda) a kelő nap sugaraiba birodalmába néze, melly lábainál terült el; vagy a falkensteini ördögtról; a kegyetlen apa ugyanis meztagadá Saxe Kunó urnak Irma szép leányát, hacsak egy éjen át a sziklán keresztül utat nem készít, hogy lóháton jöhessen a kastélyba, és megszáván a szegény szerelme egy szürke öreg emberke, és az érzelmes hegyi szellemek, az ut reggelig kész lón.

Tekintsük még meg a tetőn Homburgot, hol számos szenvedő egészségét visszanyerő; de sok ketségbe is esett a választó zöld asztalnál. A szomszédságban fekszik még Bockenheim, Bornheim, mellynek mezején vérzett el Lichnowsky és Auerswald, közel a Vilmos fordó is.

A sor az utcákon van. Kezdjük a római hegynél.

Ki nem emlékezik ez ősz idejű helyre, a bajvívások színhelyére, midőn a polgárok itt hűségüket királyuk iránt nyilváníták, midőn itt még fasátorban állított föl a koronázás napján a királyi konyha, egy egész ökör megsütetett, mellette csatornán vörös és fehér bor folyt, midőn az örökös tábornagy a fölhalmozott zabból ezüst mértékkel méré azt; a kinstárnok pedig lóháton szórta szét a pénzt a tömeg közé. A királyteremben pedig, hol a kimult királyok arczképei függnek a király ebédelt, és az ablakról mutogatta magát a kíváncsi népek.

Itt történt az, 1806—1813ig tartó dahlbergi kényuralom megtörtével oktob. 18án az eskütevés az alkotmányra a Tanács és polgárság részéről.

Innét indult f. é. Maj 18án harangzugás kíséretében az ünnepélyes menet a közel Páltempomba, melly a minden megyebeli követett oda kisére, hogy megkezdetnék a nagy némethon egyesítése. Fájdalom azonban, már az első ülés nagyszerűségét több rendtelenség megzavará. Csak örökösengetés és csendkiáltás közt folyt és végeztetett, míg másnap Gágern elnök azt némiképp meg nem alapította.

APáltemplom, hajdan a luth. imaháza volt melly a mezetlenlábaak imaházuk helyén van építve — nem is említve a világtörténeti nevezetességét, és azt, hogy most egész művelt Europa szeme rajta függ, szép fekvésű, de szép látvány szolgált, midőn minden padok megtelnek a férfi és nő karzat — ez utóbbi gyakran vonzó ábrákat tartalmazván — ha tovább a szöszék egy egy derék szónokkal van betöltve, és főhöz fő van illesztve. — Rossz pedig, hogy acusticai tekintetben idomtalan a légvonal pedig, a számos benyiló ajtókat fölöttébb nagy.

Említést érdemel a Liebfrauenberg. E helyt lakott nejevel együtt Adolf Gusztáv, valahányszor Frankfurtban megjelent. Egy azon kori frankfurti polgár szomoruan ezt említi kronikájában „nem lehet eléggé leírni, milly hős férfi a király hogy a nő is szép arcz, gyöngéd érzelmű, finom alkotású, és beszédek, hátul fejen kis koronát visel, melly kövekkel és más drágaságokkal van ékesítve míg ellenben a király igen silányan öltözködik rangjához képest.“

Tekintsük meg a szarvasvölgyet. A 16dik

század közepén itt a diófák árnyában még szarvasok legelésztek, melyek a tehetősek asztalain a még majusi ünnepkor saját szerűen szerepelték. Itt tűnik számunkba Göthe születés helye, ama nagy emlékü termecske, hol gyermekéveit töltö.

A mainzi utczában a városi művész-házban sok öröndetes lep meg bznunket. Lessing Husz-a, a halvány szelid elmélkedő arc; szenvedés és kór a finom vonásokban, állván és ülven körösded a magasb és alsó rendü egyházi személyzet a különemü kifejezessel; az emberismerő itt a pulult kéjelemmel, majd keménységgel, majd lelkődő rozszakarattal, majd a csodálkozó ostobasággal, a komoly szigorral, majd a segély nélküli sajnálatlaltalaltalozik, míg a cseh-földről származott gondos barát a háttérben minden szóra és arcmozdulatra féltékenyen ügyelni látszik. Ilyen Lessingtől Ezzellino a börtönben; jeles mű, a barna kemény törődött arc él, s a két szerzetes, ki őt látogatni jó, az egyik ifju, ajtatos szelid, tapasztalatlan és őszinte mint szomorkodik ez átalakodott lélek vesztén. Még egy jó szeszélyt gerjesztő alak van itt, hogy a többinek elszámolásával az olvasót ne untassuk, és ez Pansa Sancho azon helyzetben, a mint a fejdelemnőnek és udvarhölgyeinek beszél ura kalandjait. E vig leánysereg, mellynek mindenike elfojtani törekszik nevetését, e leányfűzér látásán az együgyü lovagszolga átellenében ki, nagyról sokat képzel, leheflen, hogy a legkomorabb is el ne mosolyodjon.

Most Göthe ércz emléke előtt állunk. És itt áll előttünk a nagyember, kinek észhatalma földrészekre terjedt, és innét a diszpiacra fordulunk. Éppen most vonulnak a hessziék a nagy őrsre a csinos illedelmes emberek, öltözeteikről ítélve inkább polgárhatarórnak, mint sorkatonának mondanók. De a fegyelem ugy látszik nem igen szigoru, mert igen csevegnek és szónokolnak; sőt hitelesen mondhatjuk, hogy a mult héten e városban a felső majnakapunál a szolgálatban lévő őrs a dajkától elvett gyermeket sokáig ringatfa és ölelte, mi még sem igen katonás, ha gyöngédségnek jó is.

Már ismét egy nagy palotánál állunk a vörös homokkőnél, mellynek udvara jól elrostélyozott. Ez a Thurn Tax palota, a szövetség széke hajdan. 1848ban Jun. 28án temettetett ez el a Páltemplom csengője által. Jul. 12én pedig az orosz udvarból főkormányzó indult e házba kíséretével, hogy fölötte requiem acternamot mondjon. Azóta vannak itt letéve birodalmi közügyérsegek.

Térjünk innét a Bethmann muzeumába és csodáljuk a carrári márványból készült Ariadnét, mellyet Dannecker vésett. A zsidó utcán keresztül jöven szép kilátásban is részesül az ember.

A zsidó piac 1462 egy azelőtti pusztaságon épült, idővel két izben leégett, azelőtt még szűkebb volt, s a jelen alakban csak a mult század elejétől áll. A szegény israelitáknak akkor még bizonyos jegyeket kelle hordani, tiz óra előtt semmi élelmi szereket sem volt szabad bevásárolniok, némelly helyeken és város részben meg nem jelenhetének, mint a sétányokon és halpiaczon. Még fürdőjük is elkülönözött volt a Majnán. Ünne- és Vasárnapokon valamint éjre is piacukban valának elzárva.

Ama házon ott mit jelent az emlékkő? Börne születéshelyét, Ilyen sötétes helyen nevelkedett ama csillogó lángelme.

A sűrűn látogatott Fabrgassen keresztül eljut az ember végre az ugy nevezett Zeil-ba, az uj, a diszesb Frankfurt gyülpontjára.

Itt diszlenek a gazdag mutatvány-raktárak szép vendéglők, itt robognak a sebesen haladó kocsik, itt van képviselve a mérsékelt fényűzés. Frankfurt áldott gazdag város kereskedés és ipar, okos takarékoság, a szerencsés helyzet és körülmények gazdagga varázsolák. Számol tekintélyes gyárakat köreben a nélkül azonban, hogy egyedül gyárvaros volna, s a gyárélet nyomorától mentve is maradt. Gazdag de nem dicsekvő. Legszébb ékei a számos jótékony intézetti: a saját szerű democrata-szellem, kényelem erkölcsös élvezet, melly keves nagyobb város-

ban lelhető, hol csak kéj és fényűzés kerestetik Vendéglői érdemükön fölül jöhirűek. A francz konyhának barátai hihetőleg kielégítenek azonban, ki egyszerű izletes sültet ohajtana, sokáig keresgélhetné a házat, hol azt föllelhetné. A finom egyszerű nyárssültet itt honosnak nem mondhatni. Esténként hasztalan keresnél egy pár silányan készült ételen és rozsz sajton kívül egyebet. Söröcsarnok helyes rendezéséről szó sincsen. A szelid frankfurti megiszsa az almabort is, melly szomjat ugyan előzhet, de finomabb izlésnek bizony neeg nem felel.

Másnemü muláságokkal is máskint áll a dolog mint egyebütt, mert e tekintben is esőndosebb más városoknál, habár nem hiányzanak is a hangversenyek, hangász és olvasó-egyletek, néptünnepek és vigalmak. A színház Frankfurt-nak kicsin, és csak a daljáték és egy pár szindarab adatnak kellő figyelemmel, azok t. i. mellyek köztetszésben szokiak részesülni.

Nem utolsó érdeme a városnak még az, hogy utczái esténként légszeszszel világítják.

Lakosságát meghatározni most teljes lehetlen a naponkint érkező és távozó számos látogatók miatt, kik közül természetesen többen meg is telepednek, és ismét masok félelem és zavarok miatt elköltöznek. Közép szám szerint azonban 53,000re tehetni e forgalom-állomási, és kereskedés központosulási város derék lakóságát.

A csipkések az Erczgebirgben Szászthonban.

A gazdagok, kik magukat az ipar legfinomabb műveivel ékesíték, gyakran nem tudják, minő szegény házakból származnak e művek, minő fáradságos virasztás eredményei azok, minő halálos kinuaggályokat okoztak, azoknak kik e művek után táplálják magukat. Mellyik azon előkelő hölgy, ki fölöltvén magára a suhogó fényes selyem kelmeből készült öltönyt, azon sötétes műhelyre gondolna, hol e könnyü szövet alakult olly kezek által, mellyek napjában többször is kényszerítvék a durva házeszközökhöz is nyúlni, ismét elővenni a szövészek szereit, mellyik azon szerencsés mennyasszony ki, midőn fejére illeszti a csipke fátylat tudná, hogy a számtalan lyukacsok készítése időbe telt, és hogy a szegény himzőnő csak nyomoru fizetést nyert érte? Eddig is jöttek már köztudomásra számos igen különös tudósítások a francz és angol gyáréletből. Legyen tehát nekünk is szabad néhány meg éppen nem ismert adattal szolgálunk e sovány tápláléku életneemből melly elvesztvén régi kelendőségét a legnagyobb nélkülözést szenvedik ez iparágat folytatók.

Szólni akarunk tulajdonképp Szászthonnak hegyes vidékéről az Erczgebirgről. Megtagadván az anyatermészet e vidéken a földészeti gazdagságot, kényszeríté a lakókat arra, hogy életek föntartását kézművek által eszközöljék.

A völgyben minden oldalról kerék pergés hallatszik, a szövészek mozognak, recsegnek, több órányi járásra minden faluban, minden lakban, illy gépek hemzsegnek. Magasabban a bányák művelése foglalkodtatja a lakókat. De fájdalom már mind ezek csak tengődnek szorgalmuk mellett is.

A gyermekjátékok és más faművek készítése, a fonás már igen el van nyomva a nagy verseny által. A paszamánt vagy sujtás és szalag készítés sikeresetlen munka. Végre a csipke készítés, melly az előtt meggazdagítá a lakókat, most azoknak, kik mégis még reá adják magukat, csak szomorú kilátást nyújt.

Mindamellett is, majd kizárológ csipke készítés-és kovács mesterséggel foglalkozik az erczgebirgi szász lakóság. Egy éjjel és nappal fölválva a kovácsolással foglalkozó egyén hetenkint nem keres többet negyedfél váltó forintnál. Nehéz durva foglalkozást már ifju korától kezd tanulja, idővel bekövetkeznek az e foglalkozást okozó nyavalyák is: minő a siketség vakság. Elhagyja ülőjét a szegény munkás hogy koldustarisz-

nyát vegyen baljába, botot jobbába, ajtóról ajtóra jár kéregetni míg lábai bírják, aztán elfeledik és ő meghal. Midőn valaki hirtelen eltűnik, vagy ki nem jár azt szokták itt mondani, ugy eltűnt, mint egy öreg kovács. A fohasogatók sem keresnek hetenkint többet 3—4 ftnál, és őt hó elfolyta alatt munkájuk nincsen.

A legtöbb házban a férfi viszi a konyhai munkát. Ezek főznek és mosnak, a nő és gyermekek csipkét készítenek, mert e munka könnyü tisztá ügyes kezeket igényel. Regtől estig szorgalmasan működve bekereshet egy ügyes egyén 12—15 v. garast jó időkbén; de a mult évben e munkának annyira becse veszett, hogy a legszorgalmasb nő sem képes már egy nap többet keresni 5—6 garasnál, és találkoznak ollyanok is, kik munkahiányért panaszkodnak.

Nem leend talán érdektelen egy két vonást közleni ez iparos családok és községek életmódoráról és szokásaikról.

A falvak nagyobb része az Erczgebirg legsoványabb tájain építvék. Breitenbrunn falu számlál 2000, Rittergrün 3000, Pohla 1800 lakost. Az igen csekély különséggel épült házak csak földszintiek, faszindelylyel födvék. A legutóbbi évek szomorú következményei után most igen szegény külsejűek; papir darabok pótolják a kitért üveg táblák helyét; a ki nem javított tetőkön a számos lyukak szabad utat engednek a hó és esőnek. Nem ritkán látha'ni három sőt négy családot is egyesülve egyetlen alacson szűk szobában, hol más fekhely nincs mint a földre terített szalma, télen a szoba nyers gallyakkal fűtetik, mi ismét füstöt bűzt okoz.

Nyárban a lábballit mindenki félre teszi, mint csupa fényűzési szükségtelen czikket; télen a férfiak térdig erő nagy sarukat hordanak Minden család körében van egy vén köpeny, melly soronkint annak szolgál védburokul, ki a házon kívül kénytetik járnai. Ebbe burkolja az apa fiját midőn, a falun keresztül az iskolába viszi, hagyván neki egy darab kenyeret, vagy néhány sült burgonyát vagy burgonyakását, míg estére értejövend. Mihelyt képes a fiu dolgozni, a csipkekészítéshez állítatik, hogy anyjától tanulván, legalább 5—6 krajczárt kereshessen naponkint. A költők ugyan gyakran énekelnek a gondtalan édes gyermeki örömeiről de hol vannak e szegény kis lények örömeik kik már kora gyermekségüktől annyi nélkülözés mellett még öröklödni is kénytetnek.

A munkások nagyobb részének tápláléka burgonya, izletesebb tenni ezt csak só van. Kenyer és vaj náluk csak ritkább nyalánságok vannak családok, mellyek soha húst nem izleltek. Bérelnek közönségesen lakuk mellett egy darab földet burgonyának. A rozsz szüret e mult pár évben a nyomort igen öregbité. Egy mérő burgonya, mi azelőtt 2—3 ft. volt most 12 fitra szökkent. E szegény lakosok egyik nyalánsága egy btzonyos burgonya kalács, mellyet kemencében sütnek, aztán szörpbe mártanak, mit ismésárgarépából sajtolnak. Háromszor napjában kávé is isznak; de a kávé szó alatt korán sem kell az erős szesz arab anyagu kávé érteni. Az erczbergi kávé vegyíték csikóriából és pörkölt sárgarépa darabkákból. Még czikoriát is csak igen kis mértékben adnak bele, mert ez is sokba kerülne, és így a lé igen saját szerű.

És még mind ezen gazdálkodás mellett is csak alig hogy elélni képesek az erczgebirgi szegény lakók.

Minthogy egy szegény bármilly munkás nő csak alig néhány garast keres naponkint, tehát egy mérő burgonya egy havi fizetését elnyeli. Gyakran egész család egyedül gyökökből főtt sózatlan levesen tengődik, sőt néha ezt csak burgonya hajból készítik. Hányszor kéntelen a szegény anya nyögve kinjában oldala mellé letenni gyermekét, mellyet kiüríték emlőjéből táplálni már nem képes.

És e kegyetlenül szigorú helyzetben is szelid kellemes emberek maradtak az erczgebirgi lakosok. A finom csipkekészítés igen finom ügye-

ség elnyerésére vezeték őket és a legkisebb véletlen pihenhetés megvigasztálja őket nyomorukban. A nek szeretik a zenét és a tánczot. Szép nyári estéken a hajadonok körbe gyűlnek, és népdalokat dalolnak Mihály naptól ősszel Husvétig több család egyesül együttdolgozás vegett. Ennek egyik nyereséges oldala a világitásbani nyerség és a magány unalmának elűzése. Illyenkor vagy egyik vagy másik fölvidítja a társaságot előitéletes regéjével vagy népmondával.

Igy elszigetelve élnek a legjobb lények azon német birodalomban, mellyet sok vasut oly élénkké teszen, csak néhány órára innét a nagyobb városaiban e könnyű csipkék a finom himzet mennyi hódító szerepet játszanak. A kormány is megsajnálta e szegény lakosokat csekély keresmények általi nyomorukban, és segíteni akarta, de megcsalatozott. Egy 200,000 ftból álló üzlet határozottatott a kereskedők boltjaiban meglévő régi csipkék bevásárlására. Azonban csak a kereskedők nyertek e jól meg nem gondolt ötlet által. A munkások keresménye nem emelkedett fölebb. A Lipcsében alakult pártifogó társulat 12000 fttal nagyobb segelmet nyújtott már is szegényeknek, mint a kormány 200,000 ftjal.

Adja isten hogy e hiba tanúságul szolgáljon a szász kormánynak, hogy a szegény ercegbirgi lakóság valaha erélyes segelmet nyerjen, mire oly nagy szüksége van.

Afrikai hírnök.

Uj és érdekes közlemények a nép mindennapi, de még kevésbé ismeretes életéből.

(Folytatás.)

Három nap alatt a jegyesek egymást nem láták, Dzsellul szeretett leányát nem adá át a nőknek, kiket Dailis hozott magával, csak miután nyeregbe ültette azt, kire bizta vala különös kincsét, a szelid angyalt, és sátra gerléjét.

Miután a kadi által írásba lón foglalva az mi az egybekelést tárgyáza, Mahidin honja útjára tére vissza Fatma, kinek szempára csillagai fénye latásával, vagy kerhalla (nagy gyűrű a hajtekeresre) ragyogásával, sem hullámzó kebelének fehérsége szellőztetésével kisem dicselkedheték — a tevetanyára fölüle, s arezát ujjában elfátyolozá az aranyhimzetű leppel.

Csak az imádott férjnek vala főtartva a szabadalom e fátylakat egyenkint fölvetni, miután bément a jegyese sátrába, mellyet holtá napjáig birandó vala.

A szegény marhakereskedő is eljuta Hemi-Moktárba kíséretével jótévőjének, s örökre lemondá a távoli vállalatokról. Mi pénzt illeté azt még mostanig sem láta, s nem is látandja vala mint azon zsidót, kire bizakodék.

A regélő most elhallgata s a gazdag hallgatók kik elég számmal valának jelen pénzdarabokat dobálnak neki, még a szegények szokásuk szerint bravókkal jutalmazák.

Azóta magam is olvasám már, hogy a kereskedő kalandja minden pontban igaz vala. A medeáhi gyűlde tele van tolvajokkal, kik ilyesmire bírák a kereskedőt; hanem a Dzsebel-Amonr hegyek laktalanok s puszták, és ha Dzsellul-ben-Taib gazdag családfő, úgy ő is, mint majd minden Kabylok híres kalandor.

Bevégezvén az arab menyegzők leírását, nem leend unalmas neked — bevégezendő a szokások ecsetlését — a temetkezéstről is néhány szót írnom. Egy két szót mondom, mert ezen temetkezés itt igen egyszerűen végeztetik.

Midőn a beteg már reményt nem nynyjt családjának megvásároltatik a gyolcs, az az illynemű kelme a temetéshez. Mellékesen megemlítjük itt hogy midőn a haldoklóról kérdezősködik valaki, és a beteg közel halálát akarják megmondani, így válaszolnak, már vásároljuk a kelmét! Mihelyt a beteg az utolsó sohajon tul van a házi nők, anyja, neje, leányai jajveszékelnéi kezdenek és sírnak; (yendebu). Az özvegyeknek kötelességük hangosabban siratni férjeiket másoknál És ennél fogva ezek még körmeikkel is ronscolják arcaikat, hogy vért ontsanak, míg mások csak karczolgatják azt.

Ebarbar műtétel tart a halálozás egész napján, a következő éjen és csak a test temetésekor szünik meg egészen.

Öszvér vonszolja ki a testet ha messze, és emeltyün ka közel van a temető. Körülfalazott sirba tétetik le azért, hogy a ragadozó állatok által ki nem ásassék. A koporsó használat a keleti-eknél nem divatozik, fő és lábak kelet felé helyeztetnek.

Az arab temetőkben nincsenek hantós sírok szegény úgy mint gazdag nem nyer egyebet sirja fejéhez mint egy egyszerű durva követ. Az egyenlőség itt a nyugalom helyén tökéletesen épségben van, nem virit egy zöld lomb vagy szál fa.

Egyedül a szenteknek van azon előnyük, hogy emelt hant vagy emlék alatt pihenjenek. Temetés után a család egybegyül a torra, melly alkalommal dicsbeszédet tartatnak a holtak emléke fölött.

Egynehány tollvonás a vadászatról. Ha kisse tehetőt báznap indul vadászni rendszeren öszegyül ötven lovas, és ötven gyalog kabyt; ez uttöbbsik féken vezetvén a hatalmas testü és erejű agarakat. A lovasok ellátvák kurta és hosszú lövegyekkel, a gyalogok pedig fényesre simított lándzsákkal.

És illyenkor vadászni mennek? arszlánra.

Szélesen terjedő sorban lovagolván egy fél nap alatt jobbadán bukkanak tanyájára illy állatkirálynak. Én e menhelyről nem mindenkinek van képzete. Koránsem árnyas rejtekekben tanyáz ő, honnét hallatná dörgő hatalmas szózatát: kellemes helyzetü völgyekben heverész; ő déli álmai élvezete végett.

Roppant mastixbokrokat választ vaczkának a szép mezőkön, hol közel forrás, borostyánrózsák s más növények diszlenek, gerlicze ugrálgat; itt huzza meg ő magát, alszik egy szemével, de viraszt ja másikkal, hahogy egy félénk kecske, vagy egy rőfőgő vadkan jőne a tiszta forrásra szomját hűteni.

A fekhelytől még vagy ezer lépésre a gyalogok pedig vágatásba indulnak. Mindenik csapat kört siet alakítani a fekhely körül, aztán mindenik cél felé tart lándzsát és löszert készen tartva. Belkört a gyalogok, másikat a lovagok alakítanak. Ha jó közel érnek megállnak s a vadászgázgató ekkor figyelmes és csöndet int és a bel körbe ugrat. Természetes hogy a lovak nyugtalanságából, hánykodás és ágaskodásból egyszerre lehet tudni a vad jelenlétét, mert a ló az arczlántól igen fél. Ellenben az arabok bátorsága dicséretes.

Most a kutyák elbocsatának, ezek az állatnak rohannak miután a vadat az első és legközelbi lódobbanás fölriasztja: a lóhorkolás, az ágaskodás nyertés mellyet a lovak a kut yamozgalom közé vegyitenek a ig képzelhető. Üldözni kezdik akkor a megszaladt vadat, míg egy pár golyó érvén, elesik. Több kevesb kutyának halála, hacsak véletlen az első golyó igen jól nem talál, rendszerint bekövetkezik.

Gyakran azonban arczlán helyett vadkan is bukkán ki a vaczokból.

(Végekövetkezik.)

Napi események.

Ha jól vagyunk értesülve, — pedig a forrás jó minőségéről nem nagy okunk van kételkedni, — ismét 250 amollyan bajszos és lóra nőtt fizkő küzeleg városunk felé, kiket huszároknak szoktunk nevezni, és kik oly jó és erélyes akarattal küzdenek hazájukért. Holnap hihetőleg itt teremnek. Mint halljuk ezeknek is szörnyü nagy sebbel kellett gacsföldön haladni, nehogy míg beérnek a magyar földre baj érje vagy föltartóztassák őket.

Tegnapelőtt érkezett ismét ötven lengyel szomszédunk a városba, hogy innét mihamar Pestre, és onnét rendeltetésük helyére szállitassanak küzdendők a nemzetek közös kívánataért a szabadságért, melly honukban ismét és pedig e napokban találkozott gyilkosokkal, kik Lemberget ágyuzván, gyujtogatván szörnyü mézárslást követtek el. Negyed nap óta a leMBERGI posta csomag nem jó. A postahivatalhoz érkezett kis papir tapaszból tudjuk ezeket. — Uthán lengyelek még számosan vannak, keserüséggel csorgásig felt szívók unszolja a szép deli egyéneket hozzánk fordulni, hogy legalább dicsőn meghalni — ha halmi kellend — és szabad földön élvezeni legyének képesek e jó honfiak.

Több hírlap hibás adatainak helyre igazítására hitelesen mondhatjuk, hogy Kassáról szalitottak a mult héten 150 és sem több sem kevesb löport Pestre. Ha Windisgrätz főhőher mester szereti a löpor büzt, még egy csomócskával szolgálhatunk, de csak meggyujtva.

Egyik külvárosunkban hihetőleg még van dugaszban valami bujtogató, mert az e napokban történt kis korcsmai craval, melly a külvárosiak és szegény jó honvédeink közt lefolyt, az elszórt urak elleni szitkok a demokratákat illették. A dolog bor közt történt ugyan, de „in vino veritas;“ feje vagy kétőnek honvédeink közül, kik természetesen nem schwarzgelbcek — sinli a koczkodást mellynek semmi egyéb kivételkényé nem lón.

Kassa városa most leginkább csak attól fél, hogy a most cseh és morvaországban kóborló vandor színész társaság még ide is eljutni talál, mert itt oly kicsin a színház, hogy bizon az említett társaság főbb személyzete is alig férne bé, hát még a sok éhes előcsapat melly tudakolni jár előre, hogy minő utalattal fogadandjak a jövőket, meg a kísérő sereg hová férne. Nehányat csak el, raknánk a gyakran üresen álló páholyokba de az egészre azt mondja a város közönsége: be nem fogadjuk. — Minő jól tanulhatt e társaság jeleneteket az életből utánozni ha Október végnapjaiban Bécsben időzött volna. Hány volt ott szerelmes a szabadságba, és hány halt meg szerelmeseért. Ezt ezt kellett volna nézni és betanulni. Ez lett volna jó leckze.

Aphorizmak.

Századunk divatai között legemberebb s nemesh az alázatosság s nyájas leereszkedés, ma csaknem bizonyos mértéke s arányának, hogy valaki nagy ure s nagy polczon áll és az, mennyire leereszkedő s nyájas? Ezt a cselédség is mimeli, s ma már a nagy ur cselédje, ha kocsisát kiveszed becsület adó. Rdró tisztviselőknél, maradt meg csak a góg, kik e nélkül attól tartanak hogy észre sem vétetnek, hogy ők valamik, s a nagy uraságok tisztjeinél, kik nagy számadásokhoz szokván, hamar feledik, hogy másoknak számolnak, s uroknál kisebb urakat lenéznek.